

Г. А. Трунова,
кандидат юридичних наук,
доцент

УДК 349.3

ОКРЕМІ ПРОБЛЕМИ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ РОЗСЛІДУВАННЯ НЕЩАСНОГО ВИПАДКУ НА ВИРОБНИЦТВІ

Стаття присвячена дослідженню окремих питань правового регулювання розслідування нещасного випадку на виробництві, адже від правильного та справедливого висновку, зробленого в результаті розслідування, залежить можливість реалізації права застрахованої особи на захист у системі соціального страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання. Розглянуто основні положення щодо розслідування нещасного випадку відповідними комісіями, визначено критерії для визнання події нещасним випадком на виробництві, порядок оскарження рішення комісії з розслідування. Акцентовано увагу на типових проблемах при розслідуванні нещасного випадку комісією, утвореною роботодавцем безпосередньо на підприємстві. Зроблено окремі висновки щодо вирішення проблем правового регулювання розслідування нещасного випадку на виробництві.

Ключові слова: розслідування, нещасний випадок на виробництві, комісія з розслідування нещасного випадку на виробництві, Фонд, соціальне страхування, роботодавець.

Реалізація права застрахованої особи на забезпечення за загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання залежить від висновків, зроблених у результаті розслідування нещасного випадку на виробництві чи професійного захворювання. Тому ефективність правового регулювання питань розслідування нещасного випадку на виробництві безпосередньо впливає на захист прав працівників від нещасного випадку на виробництві, що і зумовлює актуальність даного дослідження.

Питання правового регулювання розслідування нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання розглядалося у працях науковців: М. І. Боднарука, О. О. Гаврилової, Г. С. Гончарової, В. В. Жернакова, З. Я. Козак, Д. М. Кравцова, Н. М. Хуторян, Г. І. Чанишевої та ін. Проте реалії правозастосовчої практики свідчать про необхідність подальших наукових досліджень у цій сфері.

Мета статті — на основі аналізу чинного законодавства та правозастосовчої практики у сфері розслідування нещасного випадку на виробництві або профе-

сійного захворювання визначити проблемні аспекти та запропонувати напрями їх вирішення.

Відповідно до ст. 36 Закону України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування» від 23 вересня 1999 р. підставою для оплати потерпілому витрат на медичну допомогу, проведення медичної, професійної та соціальної реабілітації, а також страхових виплат є акт розслідування нещасного випадку або акт розслідування професійного захворювання (отруєння) за встановленими формами [1]. Факт нещасного випадку на виробництві або професійного захворювання розслідується відповідно до Закону України «Про охорону праці» від 14 жовтня 1992 р. [2] та в порядку, визначеному Постановою Кабінету Міністрів України «Деякі питання розслідування та обліку нещасних випадків, професійних захворювань і аварій на виробництві» від 30 листопада 2011 р. (далі — Постанова) [3].

Нещасні випадки на виробництві підлягають розслідуванню, якщо вони призвели до втрати працівником працездатності на один робочий день чи більше або до необхідності переведення потерпілого на іншу (легшу) роботу не менш як на один робочий день, у разі зникнення, а також настання смерті працівника під час виконання ним трудових (посадових) обов'язків.

Всі нещасні випадки на виробництві, які не спричинили тяжких наслідків, розслідуються комісією підприємства протягом трьох робочих днів. Висновок про ступінь тяжкості травми дає медичний заклад, до якого звернувся потерпілий. Решта нещасних випадків згідно з п. 36 Постанови (із смертельними наслідками, групі, незалежно від тяжкості ушкодження їх здоров'я, випадки смерті працівників на підприємстві, випадки зникнення працівників під час виконання трудових (посадових) обов'язків, з тяжкими наслідками, у тому числі з можливою інвалідністю потерпілого) розслідуються в рамках спеціального розслідування нещасного випадку комісією із спеціального розслідування не-

щасного випадку (спеціальна комісія), утвореною територіальним органом Державної служби України з питань праці (далі — Держпраці).

Комісія з розслідування нещасного випадку зобов'язана: з'ясувати обставини і причини настання нещасного випадку; скласти акт проведення розслідування нещасного випадку за формою Н-5. У разі якщо нещасний випадок визнано пов'язаним з виробництвом, складається акт про нещасний випадок, пов'язаний з виробництвом, за формою Н-1.

Потерпілий або уповноважена ним особа, яка представляє його інтереси, не входить до складу комісії, але має право брати участь у її засіданнях, вносити пропозиції, викладати в усній та письмовій формі особисту думку щодо обставин і причин нещасного випадку, та одержувати від голови комісії інформацію про хід розслідування [3].

При аналізі матеріалів нещасних випадків на виробництві з тяжкими і смертельними наслідками фахівці Національного науково-дослідного інституту промислової безпеки та охорони праці визначають найбільш суттєвими порушеннями нормативних вимог порядку розслідування нещасних випадків на виробництві — це недотримання вимог п. 11 Постанови, коли до участі у співпраці з комісією не запрошується потерпілий або уповноважена ним особа. Згідно з вимогами Постанови голова комісії зобов'язаний письмово поінформувати потерпілого або уповноважену ним особу про його або її права і з початку роботи комісії запросити до співпраці [4].

Критеріями для визнання події нещасним випадком на виробництві є: категорія осіб (особа є застрахованою в системі соціального страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання і може бути віднесена до категорії «потерпілий» (постраждалий) від нещасного випадку на виробництві або професійного захворювання, що спричинили втрату працездатності); ушкодження здоров'я, отримані в результаті події, що відбулася, тобто нещасного випадку; наявність не-

гативних наслідків для життя та здоров'я застрахованого (тимчасова, часткова або повна втрата працездатності, смерть застрахованої особи); причинний зв'язок між обмеженою в часі подією або рапто-вим впливом на працівника небезпечно-го виробничого фактора чи середовища, що сталися у процесі виконання ним трудових обов'язків та негативними наслідками для життя і здоров'я; час настання нещасного випадку; місце настання нещасного випадку.

У випадках коли потерпілий не згоден з результатами розслідування нещасного випадку (комісією не в повному обсязі вивчаються всі обставини або неточно встановлюються причини нещасного випадку, роботодавець відмовляється скласти або затвердити акт за формою Н-5 або Н-1), він може звернутися до місцевого органу державної служби України з питань праці. На підставі такого звернення, після проведення аналізу матеріалів розслідування посадова особа органу Держпраці має можливість видати обов'язковий для виконання роботодавцем припис за формою Н-9 для повторного розслідування нещасного випадку.

У п. 15 зазначеної Постанови передбачений перелік обставин, за яких нещасний випадок визнається таким, що пов'язаний з виробництвом, водночас п. 16 передбачені обставини, за яких нещасні випадки не визнаються такими, що пов'язані з виробництвом. Згідно з пп. 4 п. 16 Постанови до обставин, за яких нещасні випадки не визнаються такими, що пов'язані з виробництвом, належать: алкогольне, токсичне чи наркотичне сп'яніння, не зумовлене виробничим процесом, що стало основною причиною нещасного випадку за відсутності технічних та організаційних причин його настання, що підтверджено відповідним медичним висновком [3]. За позовом Відділення виконавчої дирекції Фонду соціального страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання України в Овруцькому районі до Особа-3, ТОВ «Овруцький молочноконсервний комбінат» про визнання

нешасного випадку не пов'язаним з виробництвом. Судом було встановлено, що 23 грудня 2015 р. ТОВ «Овруцький молочноконсервний комбінат» було проведено розслідування нещасного випадку, який стався з майстром по ремонту технологічного устаткування цього товариства (Особа-3) та встановлено, що під час виконання обов'язків за режимом роботи підприємства, знаходячись на території комбінату, відповідач отримав тілесні ушкодження. Комісія дійшла висновку, що нещасний випадок, який стався, є пов'язаним з виробництвом, у зв'язку з чим були складені акти за формою Н-5 та Н-1. З висновком комісії не погодився представник Фонду, висловивши окрему думку, зазначивши, що Особа-3 під час виконання трудових обов'язків перебував у стані алкогольного сп'яніння, що підтверджується медичною довідкою, і рівень алкоголю в його крові становив 2,37%. Такий стан сп'яніння відповідає сильному алкогольному сп'янінню. Це дає підстави для невизнання нещасного випадку таким, що пов'язаний з виробництвом. Рішенням Овруцького районного суду від 2 березня 2017 р. позов задоволено та скасовано акт за формою Н-1. У апеляційній скарзі Особа-3 порушує питання про скасування зазначеного рішення суду, посилаючись на невідповідність висновків суду обставинам справи. Розглянувши справу, Апеляційний суд дійшов висновку, що аналіз на вміст алкоголю зроблено пізніше нещасного випадку, після 14 год., коли відповідач був доставлений до лікарні. Тому попередній висновок суду про перебування відповідача в стані алкогольного сп'яніння на час травми базується на суперечливих доказах та припущеннях. Медичним висновком не доведено, що стан алкогольного сп'яніння став основною причиною нещасного випадку. Порушення нормативних актів про охорону праці застрахованим також є страховим випадком і не звільняє страховика від виконання зобов'язань перед потерпілим. Тому суд дійшов висновку, що апеляційна скарга підлягає задоволенню [5].

Вважаємо, що з метою правильного застосування норм ст. 45 Закону України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування» необхідно ч. 4 ст. 36 Закону доповнити фразою: «...а також перелік обставин, за яких нещасний випадок не визнається таким, що пов'язаний з виробництвом» і, відповідно, викласти норму ч. 4 ст. 36 у такій редакції: «Перелік обставин, за яких настає страховий випадок, та перелік професійних захворювань, а також перелік обставин, за яких нещасний випадок не визнається таким, що пов'язаний з виробництвом, визначаються Кабінетом Міністрів України».

За загальним правилом потерпілий або особа, яка представляє його інтереси, може оскаржити висновок розслідування нещасного випадку на виробництві до суду в порядку цивільного судочинства [6]. Відповідно до постанови Пленуму Верховного Суду України (далі — ВСУ) «Про судову практику в справах про встановлення фактів, що мають юридичне значення» від 31 березня 1995 р. № 5 при застосуванні п. 3 ст. 273 Цивільного процесуального кодексу України, яким передбачено встановлення каліцтва на виробництві або у зв'язку з виконанням державних чи громадських обов'язків, якщо це потрібно для призначення пенсії або одержання допомоги по соціальному страхуванню, судам слід мати на увазі, що з дня введення в дію Закону України «Про охорону праці» (з 24 листопада 1992 р.) справи про встановлення таких фактів не розглядаються в порядку окремого провадження. Питання, пов'язані зі встановленням факту каліцтва на виробництві, коли виникає з приводу цього спір, а також якщо при каліцтві в зв'язку з виконанням державних чи громадських обов'язків пенсія призначається особам, які внаслідок цього стали інвалідами, вирішуються в порядку встановленому для розгляду трудових спорів [7], тобто в порядку позовного провадження.

Проблемою у контексті права на оскарження акта розслідування нещасного випадку (Н-5) та акта про нещасний

випадок на виробництві (Н-1) є визначення повноважень Фонду соціального страхування у цій сфері.

Позиція ВСУ полягає в тому, що у Фонду соціального страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання (а нині, утвореного в результаті злиття — Фонду соціального страхування України) відсутні повноваження на оскарження актів розслідування нещасного випадку.

У 2007 р. Постановою ВСУ визначено, що безпосередньо судами на порушення вимог закону приймалися рішення за позовами регіональних відділень виконавчої дирекції Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань України про визнання недійсними чи скасування актів форми Н-1 та Н-5, а також визнання нещасних випадків такими, що не пов'язані з виробництвом. Така практика судів обмежує право працівників на соціальний захист у разі ушкодження здоров'я на виробництві та унеможливорює одержання останніми страхових виплат та інших видів соціальної допомоги відповідно до чинного законодавства України. За ст. 13 Закону України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності» факт нещасного випадку на виробництві або професійного захворювання розслідується в порядку, затвердженому Кабінетом Міністрів України, відповідно до Закону України «Про охорону праці». Питання розслідування нещасного випадку на виробництві згідно із Законом України «Про охорону праці» належить до сфери організації здорових і безпечних умов праці на підприємстві, а не до сфери регулювання питань соціального страхування від нещасних випадків на виробництві. Статтею 55 Закону України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності» передбачено право виконав-

чих органів Фонду звертатися до суду за вирішенням спорів щодо сум страхових внесків, розміру шкоди та прав на відшкодування, накладення штрафів та з інших питань, але факт нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, який пов'язаний з виробництвом, не може бути оскаржений Фондом (його регіональними відділеннями) [8].

Правовою позицією, яка висловлена ВСУ в Постанові від 31 травня 2017 р. у справі № 6-1767цс16, також передбачено, що рішення спеціальної комісії з розслідування може бути оскаржено у судовому порядку у разі незгоди роботодавця, потерпілого або члена його сім'ї чи особи, яка представляє його інтереси, зі змістом затвердженого акта форми Н-5, форми Н-1. Перелік осіб, яким надано право на таке оскарження, є вичерпним і розширеному тлумаченню не підлягає. Фонд та його робочі органи не належать до переліку осіб, яким надано право оспорювати зміст указаних актів, оскільки складання акта та підтвердження фактичних обставин нещасного випадку на виробництві не зачіпає і не порушує прав та інтересів Фонду. Водночас, факт нещасного випадку на виробництві або професійного захворювання розслідується в порядку, затвердженому Кабінетом Міністрів України, відповідно до Закону України «Про охорону праці» [9].

На нашу думку, така правова позиція не відповідає нормам законодавства України про загальнообов'язкове державне соціальне страхування та порушує право страховика на захист своїх прав та інтересів.

Згідно з ч. 3 ст. 36 Закону України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування» від 23 вересня 1999 р. підставою для оплати потерпілому витрат на медичну допомогу, проведення медичної, професійної та соціальної реабілітації, а також страхових виплат є акт розслідування нещасного випадку або акт розслідування професійного захворювання (отруєння) за встановленими формами. Відповідно до п. 2

ч. 2 ст. 9 зазначеного Закону Фонд та його робочі органи відповідно до покладених на них завдань проводять розслідування страхових випадків та обґрунтованості виплати матеріального забезпечення, страхових виплат. Згідно з п. 3 ч. 2 ст. 10 Закону Фонд зобов'язаний вживати заходів щодо раціонального використання коштів і забезпечення фінансової стабільності Фонду та контролювати правильність витрат за соціальним страхуванням. Також пунктами 3, 4 ч. 1 ст. 43 Закону передбачено, що страхові виплати і надання соціальних послуг припиняються, якщо з'ясувалося, що виплати призначено на підставі документів, які містять неправдиві відомості та якщо страховий випадок настав внаслідок навмисного наміру заподіяння собі травми. Вважаємо, що Фонд та його робочі органи з метою захисту своїх законних прав та інтересів можуть у судовому порядку оскаржувати акти розслідування нещасного випадку на виробництві, якщо вони складені з порушенням вимог чинного законодавства. Тому необхідно доповнити ст. 10 Закону України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування» і передбачити, що Фонд має право на захист своїх прав та інтересів, включно і право на звернення до суду.

Серед проблем у сфері розслідування нещасного випадку на виробництві необхідно відзначити порушення права працівників на належне розслідування нещасних випадків на виробництві при створенні комісії роботодавцем на підприємстві.

Уповноваженим з прав людини відзначено, що протягом 2015 р. було виявлено кричущі факти приховування (всупереч вимогам ст. 22 Закону України «Про охорону праці») роботодавцями нещасних випадків на виробництві, свідченням цього є численні звернення до Уповноваженого. Для усунення порушень законодавства та захисту права людини на безпечні умови праці та належне розслідування нещасних випадків Уповноважений з прав людини вважає необхідним внесення змін до законодавства

про охорону праці щодо посилення ролі страхових експертів Фонду соціального страхування у встановленні факту страхового випадку та посилення відповідальності роботодавця за неповідомлення органів Фонду та Держпраці про нещасний випадок на виробництві, особливо зі смертельними наслідками [10].

Профспілки також наголошують на недоліках у розслідуванні нещасних випадків на виробництві, випадках упередженого розслідування нещасних випадків, про що, зокрема, свідчать численні скарги потерпілих та членів сімей загиблих до профспілок [11].

При аналізі матеріалів нещасних випадків на виробництві фахівці Національного науково-дослідного інституту промислової безпеки та охорони праці визначають найбільш суттєвими порушеннями нормативних вимог порядку розслідування нещасних випадків на виробництві — порушення п. 8 Постанови, коли роботодавець у разі укладання договору на проведення експертизи стану обладнання, з яким пов'язано нещасний випадок, не зберігає обладнання в тому вигляді, в якому воно було на момент настання нещасного випадку. У цьому випадку в експертному заключенні необ'єктивно відображається дійсний стан обладнання, що не дає можливості комісії прийняти правильне рішення щодо нещасного випадку [4].

Науковці, які досліджували правові аспекти розслідування нещасних випадків, також наголошують на порушенні роботодавцем прав застрахованих на ефективне розслідування. Так, О. О. Гаврилова серед проблем, які виникають в процесі розслідування нещасного випадку, називає: складення акта з порушенням вимог законодавства, фальсифікація нещасного випадку на виробництві під побутовий, вплив роботодавця на членів комісії при розслідуванні нещасного випадку, складність притягнення роботодавця до відповідальності у разі настання нещасного випадку [12, с. 17].

Варто відзначити, що в Німеччині розслідування нещасних випадків проводять представники товариства соціаль-

ного страхування. Державні інспекції праці отримують інформацію про важкі травми і смертельні випадки на виробництві, що є для них підставою для проведення власного розслідування. За необхідності інспектор праці може залучити до участі в розслідуванні представників поліції і прокуратури. За підсумками розслідування і виявлення причин нещасного випадку роботодавець зобов'язаний надати інспекції праці програму щодо поліпшення умов праці та ліквідації небезпеки для життя і здоров'я працівників [13]. У Великобританії розслідуванням та вивченням нещасних випадків і аварій на промислових підприємствах займається Управління з охорони праці [14].

На наш погляд, суб'єкт, який здійснює розслідування нещасного випадку на виробництві, повинен бути, в першу чергу, неупередженим. Розслідування нещасних випадків комісією, створеною роботодавцем, не відповідає критерію неупередженості, адже, за результатами розслідування винні посадові особи роботодавця можуть бути притягнуті до адміністративної та навіть до кримінальної відповідальності. Питання розслідування нещасного випадку на виробництві повинні бути у виключній компетенції державного органу з питань безпеки та гігієни праці та його територіальних органів на місцях. Що ж до повноважень Фонду соціального страхування України, то представники Фонду повинні мати право брати участь у проведенні розслідування нещасного випадку на виробництві.

Отже, підставою для призначення матеріального забезпечення та соціально-медичних послуг за загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання є акт розслідування нещасного випадку або акт розслідування професійного захворювання (отруєння) за встановленими формами.

З метою підвищення ефективності правового регулювання розслідування

нещасного випадку на виробництві необхідно вжити певних заходів.

По-перше, доповнити ч. 4 ст. 36 Закону України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування» фразою: «...а також перелік обставин, за яких нещасний випадок не визнається таким, що пов'язаний з виробництвом» і, відповідно, викласти норму ч. 4 ст. 36 Закону України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування» у такій редакції: «Перелік обставин, за яких настає страховий випадок, та перелік професійних захворювань, а також перелік обставин, за яких нещасний випадок не визнається таким, що пов'язаний з виробництвом визначаються Кабінетом Міністрів України».

По-друге, вважаємо, що Фонд та його робочі органи з метою захисту своїх законних прав і інтересів можуть у судовому порядку оскаржувати акти розсліду-

вання нещасного випадку на виробництві, якщо вони складені з порушенням вимог чинного законодавства. Необхідно доповнити ст. 10 Закону України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування» і передбачити, що Фонд має право на захист своїх прав та інтересів, включно і право на звернення до суду.

По-третє, суб'єкт, який здійснює розслідування нещасного випадку на виробництві, повинен бути, в першу чергу, неупередженим, тому питання розслідування нещасного випадку на виробництві повинні бути у виключній компетенції державного органу з питань безпеки та гігієни праці та його територіальних органів на місцях. Представники Фонду соціального страхування України повинні мати право на участь у проведенні розслідування нещасного випадку на виробництві.

Список використаних джерел

1. Закон України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування» від 23.09.1999 р. № 1105-XIV. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1105-14/page>.
2. Закон України «Про охорону праці» від 14.11.1992 р. № 2694-XII. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2694-12/page>.
3. Постанова Кабінету Міністрів України «Деякі питання розслідування та обліку нещасних випадків, професійних захворювань і аварій на виробництві» від 30.11.2011 р. № 1232. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1232-2011-%D0%BF>.
4. У ДУ «ННДІПБОП» проведено аналіз матеріалів нещасних випадків на виробництві з тяжким і смертельним наслідками. URL: <http://ndiop.kiev.ua/index.php?do=static&page=research>.
5. Рішення Апеляційного суду Житомирської області від 29 березня 2017 р., справа № 286/1448/16-ц. URL: <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/65592220>.
6. Висновки Верховного Суду України, викладені у постановах, ухвалених за результатами розгляду заяв про перегляд судового рішення з підстави, передбаченої п. 1 ч. 1 ст. 355 Цивільного процесуального кодексу України, за перше півріччя 2013 року. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/n0007700-13>.
7. Постанова Пленуму Верховного Суду України «Про судову практику в справах про встановлення фактів, що мають юридичне значення» від 31.03.1995 р. № 5. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/v0005700-95>.
8. Лист Верховного Суду України «Щодо неоднозначного застосування судами загальної юрисдикції законодавства з питань оскарження в судах ...» від 22.06.2007 р. № 6-3/2007. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/v2007700-07>.
9. Постанова Судової палати у цивільних та адміністративних справах Верховного Суду України від 31.05.2017 р., справа № 6-1767цс16. URL: [http://www.scourt.gov.ua/clients/vsu/vsu.nsf/7864c99c46598282c2257b4c0037c014/4b437b8831b586bbc225813f00421101/\\$FILE/6-1767%D1%86%D1%8116.doc](http://www.scourt.gov.ua/clients/vsu/vsu.nsf/7864c99c46598282c2257b4c0037c014/4b437b8831b586bbc225813f00421101/$FILE/6-1767%D1%86%D1%8116.doc).
10. Щорічна доповідь Уповноваженого з прав людини 2015. URL: https://www.google.com.ua/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=3&ved=0ahUKewjU5rW0vaLVAhVjOJoKHdNRC7YQFggxMAI&url=http%3A%2F%2Fwww.ombudsman.gov.ua%2Ffiles%2Fopovidi%2FDopovid_2015_10b.pdf&usg=AFQjCNHT6Dz3TZjq0_rNUXW5RYbrs7Al-g&cad=rja.

11. Федерация професійних спілок України: «Травматизм на виробництві в Україні: національний профіль протягом 2009-2013 років». — Київ, 2014. URL: www.gpo.if.ua/uploads/pages/dopovid_250614.doc.

12. Гаврилова О. О. Правове регулювання загальнообов'язкового державного соціального страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук. — Київ, 2015. — 21 с.

13. Немецкий порядок в охране труда // Промышленная и экологическая безопасность, охрана труда. — 2014. — № 7. — С. 38—40. URL: http://prominf.ru/files/pdf/journal/prombez_2014_7_93.pdf.

14. Investigating accidents and incidents: a workbook for employers, unions, safety representatives and safety professionals. URL: <http://www.hse.gov.uk/pubns/hsg245.pdf>

Трунова Г. А. Отдельные проблемы правового регулирования расследования несчастного случая на производстве.

Статья посвящена исследованию отдельных вопросов правового регулирования расследования несчастного случая на производстве, ведь от правильного и справедливого вывода, сделанного в результате расследования зависит возможность реализации права застрахованного лица на защиту в системе социального страхования от несчастного случая на производстве и профессионального заболевания. Рассмотрены основные положения по расследованию несчастного случая соответствующими комиссиями, определены критерии для признания события несчастным случаем на производстве, порядок обжалования решения комиссии по расследованию. Акцентировано внимание на типичных проблемах при расследовании несчастного случая комиссией образованной работодателем непосредственно на предприятии. Сделаны отдельные выводы по решению проблем правового регулирования расследования несчастного случая на производстве.

Ключевые слова: расследование, несчастный случай на производстве, комиссия по расследованию несчастного случая на производстве, Фонд, социальное страхование, работодатель.

Trunova G. A. Separate issues of legal regulation of industrial accident investigation.

The article is devoted to the study of certain issues of legal regulation of the investigation of industrial accident, because the right of insured person to be protected in the system of social insurance against the industrial accident and occupational disease depends on the correct and fair conclusion made as a result of the investigation.

The main provisions of the industrial accident investigation have been considered, it's related to the investigation by commissions created by the employer at the enterprise, as well as special commissions for a special accident investigation. There are criteria for recognition of an event as industrial accident: category of persons; damage to health received as a result of an accident; the presence of negative consequences for the life and health of the insured person; a causal connection between a time-limited event or a sudden impact on a employee of a hazardous production factor or environment that arose in the process of performing his labor duties and between negative consequences for life and health; time of accident occurrence; place of accident occurrence.

The issue of appealing the decision of the accident investigation commission has been analyzed. The position of the Supreme Court of Ukraine regarding the appeal of the decision of the accident investigation commission by the Social Insurance Fund has been researched. The attention is focused on typical problems in the investigation of an accident by the commission formed by the employer directly in the enterprise. It has been determined that the investigation of accidents by the commission created by the employer does not meet the criterion of impartiality. Individual conclusions have been made regarding solving problems of legal regulation of an accident investigation in the workplace.

Keywords: investigation, industrial accident, industrial accident investigation commission, Fund, social insurance, employer.